

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Pavlíny Vrkočové v právní věci žalobce: **P. S.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M.eur, advokátem, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 1. 2017, č. j. 2 A 89/2016 - 17,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 18. 10. 2016, č. j. CPR-8413-5/ČJ-2016-930310-V234, žalovaná zamítla odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 24. 2. 2016, č. j. KRPA-510663-33/ČJ-2015-000022, kterým bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na tři roky.

Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí o odvolání shrnula, že žalobce pobýval na území České republiky minimálně od 1. 1. 2008 do 22. 12. 2015 neoprávněně bez cestovního dokladu a od 1. 1. 2000 do 22. 12. 2015 bez víza, čímž naplnil skutkovou

podstatu podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona o pobytu cizinců a porušil povinnost uvedenou v § 103 odst. 1 písm. n) téhož zákona. K námitce, že prvoinstanční orgán dostatečně nezohlednil žalobcův soukromý a rodinný život, žalovaná uvedla, že prvoinstanční orgán postupoval v souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť posoudil závažnost a druh protiprávního jednání žalobce, jakož i délku jeho pobytu na území České republiky. Žalovaná konstatovala, že žalobce se po celou dobu svého pobytu nesnažil svou situaci jakkoliv řešit, ačkoliv si byl vědom, že v České republice nemůže pobývat bez pobytového oprávnění a cestovního dokladu. Nelze tedy dovodit, že by se snažil integrovat do české společnosti, popřípadě, že by respektoval český právní řád. Nadto, podle vlastního vyjádření žalobce po dobu svého pobytu v České republice pracoval; bez oprávnění k pobytu a povolení k zaměstnání tak ovšem nemohl činit legálně. Žalovaná přihlédla ke skutečnosti, že si žalobce mohl za dobu svého pobytu vytvořit v České republice zázemí, avšak také ke skutečnosti, že zde nemá žádné rodinné příslušníky a že celá jeho rodina žije na Ukrajině. Žalobce je zdravý, dokáže se sám o sebe postarat, je oprávněn pracovat a bydlet na Ukrajině a může se vrátit do domu své matky. Dotčení rodinného života žalobce je tak zcela únosné a v porovnání s veřejným zájmem na legálním pobytu cizinců v České republice také zcela přiměřené. Žalovaná uvedla, že žalobce brojil proti závaznému stanovisku ze dne 4. 2. 2016, ev. č. ZS 28815, které Ministerstvo vnitra vydalo podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců k jeho možnosti vycestovat. Žalovaná proto podle § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, požádala Ministerstvo vnitra o změnu či potvrzení závazného stanoviska. Závazným stanoviskem ze dne 5. 9. 2016, č. j. MV-52641-2/OAM-2016, ministr vnitra potvrdil předchozí závazné stanovisko a uvedl, že žalobce může vycestovat. K novému závaznému stanovisku se již žalobce nevyjádřil, přestože k tomu měl příležitost. K námitce proti délce stanovené doby, po kterou žalobce nesmí pobývat v členských státech Evropské unie, žalovaná poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2009, č. j. 9 As 32/2008 - 57, a ze dne 23. 5. 2012, č. j. 1 As 38/2012 - 38, a konstatovala, že délka stanovené doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských státech Evropské unie, odpovídá délce jeho neoprávněného pobytu a vztahu k domovskému státu, takže se v tomto směru nejedná o příliš tvrdé rozhodnutí.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 1. 2017, č. j. 2 A 89/2016 - 17, žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl. V odůvodnění shrnul skutkové okolnosti věci a odmítl, že by správní orgány nezjistily stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Žalované nelze klást za vinu, že neposuzovala skutečnosti, které jí nebyly známy a které žalobce během řízení nesdělil. Při posuzování námítky ohledně zásahu do soukromého a rodinného života žalobce soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 - 50, a uvedl, že, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb., neshledal, že by vyhoštěním žalobce došlo k zásahu do jeho rodinného a soukromého života, protože je svobodný, bezdětný a na území České republiky nesdílí domácnost s jiným občanem Evropské unie ani se o takovou osobu nemusí starat. Žalobce sice pobýval v České republice přibližně 15 let, po celou dobu, s výjimkou 5 dnů, však nelegálně. Nadto, po dobu nejméně 13 let žalobce v České republice nelegálně pracoval. Žalobce neuvedl, že by měl v České republice sociální, společenské či kulturní vazby; naopak výslovně ve své výpovědi ze dne 23. 12. 2015 uvedl, že nemá žádné vazby na Českou republiku. Kromě toho, žalobce konstatoval, že se může vrátit na Ukrajinu ke své

pokračování

matce. Soud přihlédl k imigrační historii žalobce a k délce a závažnosti porušení veřejného pořádku a dovodil, že tyto skutečnosti svědčí v jeho neprospěch.

Soud nepřisvědčil ani námitce, že prvoinstanční orgán stanovil neoprávněně délku doby, po níž žalobce nesmí pobývat na území členských států Evropské unie. V této souvislosti znovu poukázal na délku a okolnosti jeho neoprávněného pobytu na území České republiky, přičemž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74. Soud připustil, že ve prospěch žalobce svědčí jediná polehčující okolnost, totiž, že se dne 22. 12. 2015 dostavil na policii z důvodu řešení svého neoprávněného pobytu. Vzhledem k těmto skutečnostem soud posoudil délku stanovené doby, po kterou žalobce nesmí pobývat na území členských států Evropské unie, za přiměřenou. Soud nepřisvědčil námitce, že prvoinstanční rozhodnutí bylo v této části nepřezkoumatelné, a uvedl, že z něj dostatečně vyplývalo, co vedlo prvoinstanční orgán ke stanovení doby vyhoštění v dané délce trvání. Prvoinstanční orgán podle soudu v tomto směru vycházel především z délky nelegálního pobytu žalobce.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní uvedl, že správní orgány nesprávně posoudily dopady rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života. Stěžovatel si za dobu svého pobytu vybudoval v České republice zázemí, přičemž s ohledem na jeho věk a postavení není podstatné, v jakém státě se nacházejí jeho příbuzní, ke kterým nemá žádnou vyživovací povinnost. Samotná délka pobytu na území České republiky měla být podle stěžovatele indikací, že zde má soukromý život. Správní orgány se měly v souladu se zásadou materiální pravdy touto otázkou dále zabývat a vzhledem k tomu, že tak neučinily, jsou jejich rozhodnutí nezákonná. Stěžovatel namítl, že rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu neobsahuje jakékoliv odůvodnění zákazu pobytu v délce trvání tří let, která byla stanovena v horní polovině zákonného rozsahu. To tedy znamená, že přitěžující okolnosti hodnotil jako početnější než polehčující okolnosti. Z rozhodnutí však nevyplývá, které okolnosti považoval prvoinstanční správní orgán za přitěžující a které za polehčující a jak je přitom ve vzájemném vztahu vyhodnotil. Žalovaná přisvědčila stěžovateli v jediné polehčující okolnosti, to znamená, že se dobrovolně dostavil na policii, což ovšem vylučuje její tvrzení, že se nesnažil svou pobytovou situaci jakkoliv řešit. Z prvoinstančního rozhodnutí není možné dovodit, co bylo považováno za přitěžující okolnosti. To vyplývá až z rozhodnutí žalované. Taková dodatečná náprava nesrozumitelného a nepřezkoumatelného rozhodnutí však není přípustná. Nadto proti jediné přitěžující okolnosti, tedy délce neoprávněného pobytu na území České republiky, stojí polehčující okolnost; není tak jasné, jak mohly správní orgány uložit zákaz pobytu v horní polovině zákonné sazby. Městský soud v Praze podle stěžovatele nezohlednil jeho námítky, a proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná odkázala na zaslaný spisový materiál.

Usnesením ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 41/2017 - 18, Nejvyšší správní soud vyhověl návrhu stěžovatele a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil s tvrzením, že již samotná délka pobytu naznačuje, že stěžovatel má v České republice soukromý a rodinný život, přičemž správní orgány měly tuto skutečnost v souladu se zásadou materiální pravdy podrobněji zkoumat. Vzhledem k tomu, že skutečnosti spojené se soukromým a rodinným životem stěžovatele se dotýkají jeho „intimní sféry“, Nejvyšší správní soud konstatuje, obdobně jako například v rozsudku ze dne 18. 1. 2017, č. j. 3 Azs 84/2016 - 39, že na stěžovateli přinejmenším leželo břemeno tvrzení ohledně existence a intenzity jeho rodinných a soukromých vazeb na území České republiky. Jediná skutečnost, které se však dovolává, je délka jeho pobytu. Ostatně, v protokolu o podání vysvětlení prvoinstančnímu orgánu ze dne 23. 12. 2015 uvedl, že zůstal v České republice za účelem výdělků, aniž by měl důvod, proč by nemohl vycestovat z České republiky. Konkrétní okolnosti svědčící o existenci soukromého a rodinného života v České republice stěžovatel neuvedl ani v žalobě či kasační stížnosti. Stěžovatel rovněž nezpochybnil závěr žalované, že na území České republiky pobýval minimálně od 1. 1. 2008 do 22. 12. 2015 neoprávněně bez cestovního dokladu a od 1. 1. 2000 do 22. 12. 2015 bez víza. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2014, č. j. 9 Azs 283/2014 - 33, „[s]myslem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců je pak snaha zamezit dalšímu pobytu cizince, který na území pobývá bez víza či bez platného povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn.“ Ústavní soud v nález ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 493/15, rovněž konstatoval, že je povinností každého cizince, který má zájem pobývat na území České republiky, zajistit si k tomuto pobytu oprávnění. Podle Nejvyššího správního soudu se tak stěžovatel v nyní projednávané věci nemůže dovolávat samotného dlouhodobého pobytu, neboť k němu po značnou většinu doby nebyl oprávněn. Předmětná námitka je tedy nedůvodná.

Z úředního záznamu ze dne 22. 12. 2015, který je součástí spisové dokumentace, vyplývá, že se stěžovatel dostavil k prvoinstančnímu orgánu s žádostí o řešení svého neoprávněného pobytu na území České republiky. Samotná skutečnost, že se stěžovatel dobrovolně dostavil, aby řešil patnáct let trvající nelegální pobyt, podle Nejvyššího správního soudu neznamena, že by prvoinstanční orgán mohl upustit od správního vyhoštění podle § 119 zákona o pobytu cizinců. Jedná se však o okolnost, kterou by se správní orgány měly zabývat při stanovení doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Podle Nejvyššího správního soudu se však správní orgány s touto otázkou vypořádaly. Prvoinstanční orgán ve svém rozhodnutí výslovně uvedl, že „[...] nepřehlédl, že se cizinec sice dostavil ke správnímu orgánu dobrovolně, ale již v době jeho neoprávněného pobytu.“ Uvedené tvrzení přitom není v rozporu se závěrem, že se stěžovatel „[...] po celou dobu neoprávněného pobytu na území České republiky tuto svou situaci legální cestou neřešil a neřešil rovněž získání nového cestovního dokladu.“ Je totiž zřejmé, že prvoinstanční orgán stěžovateli vyčetl, že chtěl řešit svou situaci poprvé až po patnácti letech nelegálního pobytu. Stěžovateli nelze přisvědčit, že z odůvodnění prvoinstančního orgánu není zřejmé, které okolnosti hodnotil jako přítěžující.

pokračování

Naopak, v části, ve které posuzoval délku doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, uvedl, že stěžovatel neoprávněně pobýval na území České republiky, a to bez cestovního dokladu nejméně od 1. 1. 2008 do 22. 12. 2015 a bez víza od 1. 1. 2000 do 22. 12. 2015. Prvoinstanční orgán sice výslovně neuvedl, že tuto skutečnost hodnotí v neprospěch stěžovatele, to je však zřejmé z povahy věci, jakož i ze systematického zařazení uvedeného argumentu.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, že délka doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovená v horní polovině zákonné sazby, značí, že prvoinstanční orgán vycházel z vyššího počtu přitěžujících okolností než polehčujících okolností. Skutečnosti svědčící ve prospěch a v neprospěch stěžovatele nemají toliko kvantitativní, ale i kvalitativní stránku. V nyní posuzované věci je přitom zřejmé, že polehčující okolnost spočívající v projevení snahy dobrovolně řešit nelegální pobyt nemůže vyvážit přitěžující okolnost spočívající v tom, že se tak stalo po patnácti letech nelegálního pobytu. Stejnou, byť jen velmi stručnou, myšlenkovou úvahu přitom lze dovodit i z posledního odstavce na páté straně prvoinstančního rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí prvoinstančního orgánu ohledně stanovení doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, tak dostalo zákonným požadavkům. Žalovaná toliko doplnila odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, neboť při posuzování jeho přiměřenosti podle § 174a zákona o pobytu cizinců v České republice, ve čtvrtém odstavci na čtvrté straně žalobou napadeného rozhodnutí, v neprospěch stěžovatele přihlédla ke skutečnosti, že na území České republiky nelegálně pracoval. Podle § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců na území České republiky může činit délka doby, po kterou nelze vyhoštěnému cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, nejvýše tři roky. Žalovaná již tedy s ohledem na další přitěžující okolnost nemohla délku uvedené doby prodloužit, a protože neměla důvod, aby ji zkrátila, ponechala ji ve stanovené délce. V takovém postupu však Nejvyšší správní soud žádné pochybení neshledal.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil toliko obecně formulované námitce, že Městský soud v Praze nepřihlédl k žalobním námitkám stěžovatele. Z odůvodnění jeho rozsudku je zřejmé, že se k námitkám stěžovatele zcela konkrétně vyjádřil.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v tomto řízení úspěšný a žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu